

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ ΑΥΤΟ γράφτηκε στα Γερμανικά, μεταφράστηκε στα Ελληνικά και κυκλοφόρησε το 2011 από τις Εκδόσεις Γκοβόστη. Η παρουσίαση του βιβλίου έγινε στη μεν Αθήνα στο βιβλιοπωλείο Ελευθερουδάκη, στο δε Ηράκλειο στο Ιστορικό Μουσείο Κρήτης. Κατά τη διάρκεια της παρουσίασης που έλαβε χώρα στο μουσείο του Ηρακλείου, όταν αναφέρθηκε ότι ούτε η Επιχείρηση *Marita* (Μαρίτα) ούτε η Επιχείρηση *Merkur* (Ερμής) είχαν τον παραμικρό αντίκτυπο στην Επιχείρηση *Barbarossa* (γερμανική επίθεση εναντίον της Σοβιετικής Ένωσης), ένας απόστρατος στρατηγός, υπέρμαχος προφανώς του «μύθου των έξι εβδομάδων», αποχώρησε από το χώρο της εκδήλωσης εκφράζοντας τη διαφωνία του και δηλώνοντας την αντίθεσή του.

Το 2014 το Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης του Πανεπιστημίου Κρήτης αποφάσισε να με τιμήσει για τα σαράντα πέντε έτη ακαδημαϊκής ενασχόλησής μου με τη σύγχρονη ελληνική ιστορία διά της αναγορεύσεώς μου σε επίτιμο διδάκτορα του Τμήματος. Είναι γεγονός ότι ουδείς άλλος στη Γερμανία έχει αφιερώσει το σύνολο του εργασιακού βίου του στην ενδελεχή μελέτη της σύγχρονης ιστορίας και του πολιτικού συστήματος της Ελλάδας και της Κύπρου. Ως εκ τούτου, αποδέχτηκα ασμένως την εν λόγω τιμητική διάκριση, και το Νοέμβριο του 2014 μετέβην αεροπορικώς στην Κρήτη, προκειμένου να συμμετάσχω στην τελετή αναγόρευσης, η οποία επρόκειτο να πραγματοποιηθεί στο πάλαι ποτέ τέμενος (πολιτιστικό κέντρο της πόλης του Ρεθύμνου).

Ακριβώς την ημέρα της τιμητικής εκδηλώσεως ο απόστρατος στρατηγός αξίωσε από το Πανεπιστήμιο Κρήτης, διαμέσου των εφημερίδων, να μη μου απονεμίει την προαναφερθείσα τιμητική διάκριση. Η εκδήλωση στο άλλοτε τέμενος τορπιλίστηκε από την παρουσία μιας ομάδας μαυροφόρων, που φώναζαν συνθήματα επί ένα σχεδόν ημίωρο.

Φοιτητές που ανήκαν στη νεολαία του ΣΥΡΙΖΑ και είχαν προβεί σε κατάληψη των εγκαταστάσεων του πανεπιστημίου μου ζήτησαν συγγνώμη και τερμάτισαν την κατάληψη της πανεπιστημιούπολης την επομένη. Έτσι, αναγορεύτηκα σε επίτιμο διδάκτορα του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης του Πανεπιστημίου Κρήτης σε μια απλή αίθουσα διδασκαλίας, χωρίς την παρουσία κοινού.

Μετά την επιστροφή μου στη Γερμανία όλα τα κρητικά μέσα ενημέρωσης άρχισαν να επιδίδονται σε μια εκστρατεία δυσφήμισης του ονόματός μου, η οποία προσέβαλε κατά πρωτοφανή τρόπο την υπόληψή μου. Ζητήθηκε από το Πανεπιστήμιο Κρήτης να μου αφαιρέσει την τιμητική διάκριση. Κατά τα φαινόμενα, η συκοφαντική επίθεση εναντίον μου αντανακλούσε το μίσος για τη Μέρκελ και τον Σόμπλε. Στις αρχές καλοκαιριού του 2015 πληροφορήθηκα ότι ο εισαγγελέας Ρεθύμνου είχε ασκήσει ποινική δίωξη εναντίον μου επί τη βάση των διατάξεων του αντιρατσιστικού νόμου περί γενοκτονιών. Σύμφωνα με το κατηγορητήριο, το οποίο βασίστηκε σε τμήματα κειμένου που είχαν αποκοπεί από το σώμα στο οποίο ανήκουν, είμαι ένας ναζί που, στις σελίδες του βιβλίου μου, επιδίδομαι σε ναζιστική προπαγάνδα. Οι περισσότερες από τις εν λόγω κατηγορίες ήταν ανυπόστατες, κάποιες άλλες ήταν απόρροια παρανοήσεων. Η δίκη άρχισε το Νοέμβριο του 2015. Ευτυχώς, την υπεράσπισή μου ανέλαβαν τρεις εξαιρετικοί δικηγόροι από την Αθήνα, οι Στ. Τσακυράκης, Α. Αναγνωστόπουλος και Κ. Καλλίρης, που ανταποκρίθηκαν άριστα στην αποστολή τους.

Καθ' όλη τη διάρκεια της δίκης συνάδελφοι, ιδρύματα, καθώς και η Ακαδημία Αθηνών, εξέφρασαν την αλληλεγγύη τους στο πρόσωπό μου. Τα αθηναϊκά μέσα ενημέρωσης επέδειξαν αξιοσημείωτη αντικειμενικότητα και με υποστήριξαν με άρθρα και συνεντεύξεις. Αναγνώρισαν το ότι αγωνιζόμαστε για την ελευθερία της επιστήμης και της γνώμης, την οποία κατοχυρώνουν τόσο το Ελληνικό Σύνταγμα όσο και η Ευρωπαϊκή Σύμβαση Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, την οποία έχει συνυπογράψει η Ελλάδα.

Το φιλότιμό μου πληγώθηκε βαθιά όχι μόνον από τις απροκάλυπτες επιθέσεις αλλά και από τα χοντροκομμένα και προσβλητικά φωτομοντάζ που δημοσίευσαν τα κρητικά μέσα ενημέρωσης. Με σόκαρε το γεγονός ότι ορισμένοι άνθρωποι, ακόμη και συνάδελφοί μου, εκμεταλλεύτηκαν την υπόθεσή μου για να βρεθούν στο προσκήνιο και, κατ' επέκταση, να υπηρετήσουν τις προσωπικές φιλοδοξίες τους.

Δεν είμαι ο μοναδικός που υποστηρίζει ότι η ακαδημαϊκού επιπέδου, εμβριθής ιστορική μελέτη δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να αποτελέσει αντικείμενο ποινικής δίωξης. Οι διαφωνίες επί ιστορικών ζητημάτων είναι θεμιτές, και σε ορισμένες περιπτώσεις

θα υφίστανται παντοτινά. Υπό φυσιολογικές συνθήκες, αποτελούν το θέμα συζητήσεων στρογγυλής τραπέζης σε διάφορα ιστορικά συνέδρια ή εξετάζονται στο πλαίσιο της κριτικής αξιολόγησης ενός βιβλίου. Ένα ιστορικό πόνημα ενδέχεται να αποτελέσει το αντικείμενο μιας δίκης μόνο σε ολοκληρωτικά καθεστώτα.

Η δίκη μου ολοκληρώθηκε στις 10 Φεβρουαρίου του 2016 με την απαλλαγή μου από τις κατηγορίες που με βάρυναν. Η δικαιοσύνη και η ελευθερία της επιστήμης κατήγαγαν νίκη, και εγώ μπορώ να συνεχίσω να επισκέπτομαι την Ελλάδα, η οποία παραμένει η δεύτερη πατρίδα μου.*

Heinz A. Richter
Φεβρουάριος 2016

---

* Στο πρωτότυπο: «which thus paramenei i defteri patrida mou».